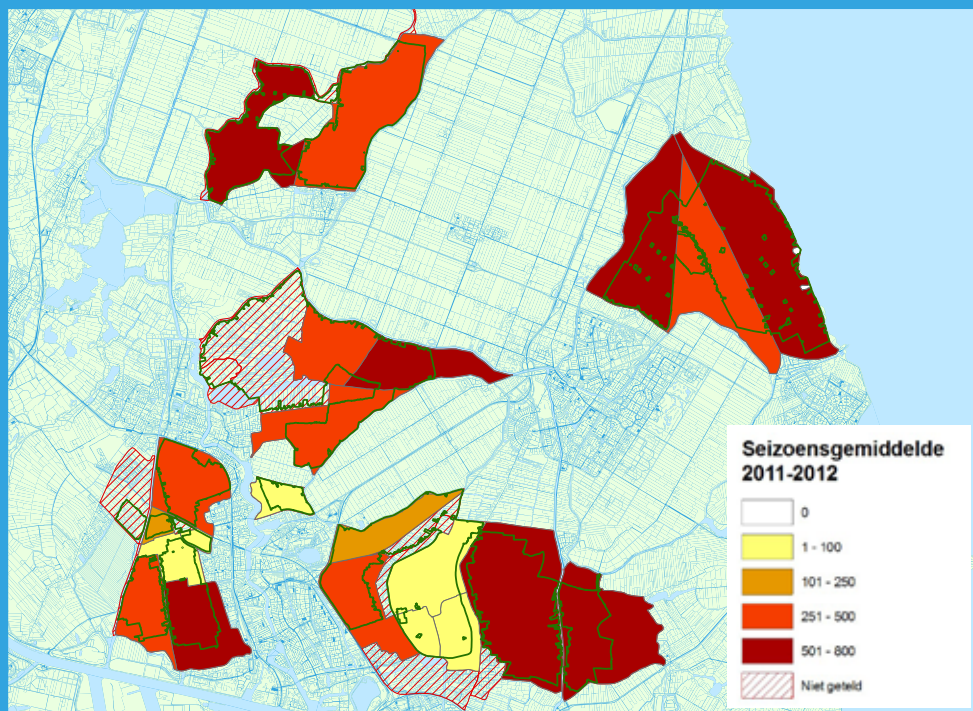

Ao43 - GRAUWE GANS

Vogelrichtlijn

Het Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske en Polder Zeevang, zijn voor de Grauwe gans geselecteerd, waarbij het voorkomen van Grauwe gans betrekking heeft op niet-broedende vogels. De gebieden fungeren als foerageergebied.

Bron: © Netwerk Ecologische Monitoring (SOVON, RWS, CBS).

Slaap- en foerageerbiotoop

Grauwe gans is in Nederland een broedvogel en wintergast. Grote concentraties verzamelen zich in de rui-periode aan het eind van het voorjaar. Tijdens de rui-periode wordt vooral op riet gefoerageerd, ervoor en erna ook wel op gras. In augustus concentreren trekkers zich in grootschalige landbouwgebieden. In oktober en november worden de grootste aantallen gezien. Er wordt vooral gefoerageerd op oogstresten en stoppelvelden. Slaapplaatsen van de Grauwe gans liggen vaak op enkele tientallen kilometers van de foerageergebieden, op zoet of zout en zand- of modderbanken.

Beheer

De soort komt 's winters vooral voor in agrarisch goed onderhouden graslanden met een matige tot intensieve bemesting. Ook wat ruigere graslanden worden door Grauwe gans 's winters begraasd. Grote aantallen die laat in het voorjaar nog aanwezig zijn kunnen een te korte vegetatie achterlaten voor de weidevogels.

Aantallen en verspreiding

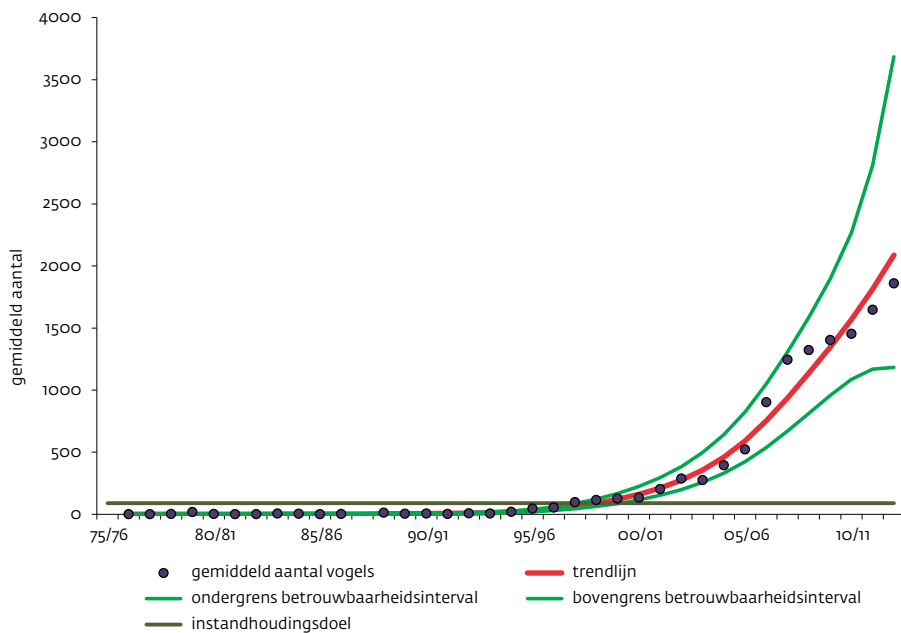
De Grauwe gans komt in vrijwel alle Natura 2000 gebieden van Laag Holland voor. Van de aangewezen gebieden liggen de seizoensgemiddelden tussen de 1200-1900 individuen.

Natura 2000 gebied	Status binnen de aanwijzing	Instandhoudingsdoelstelling	Seizoensgemiddelde					Trend sinds 03/04*	Instandhoudingsdoelstelling
			03/04	09/10	10/11	11/12	12/13		
Eilandspolder			216	371	711	1374	634	++	
Wormer- en Jisperveld en Kalverpolder			210	1100	1694	2189	1954	++	
Polder Westzaan									
Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske	begrenzingssoort	90	262-1197	1404	1453	1647	1859	++	Voldoet
Polder Zeevang	begrenzingssoort	190	249-1246	1382	1350	1921	1842	++	Voldoet

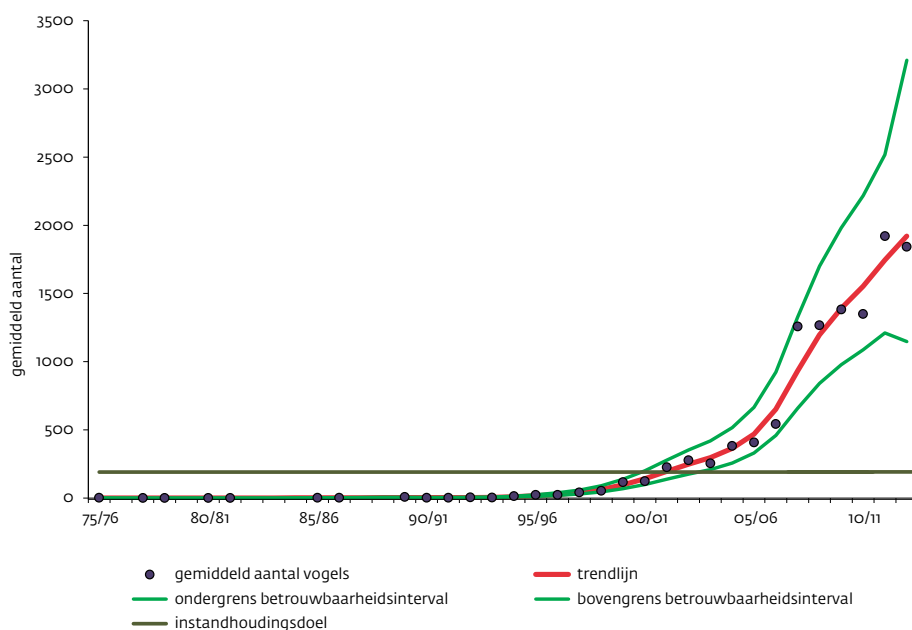
* ++ significante sterke toename van >5% per jaar,

Bron © Netwerk Ecologische Monitoring (SOVON, RWS, CBS)

Grauwe gans (niet-broedvogel): Ilperveld, Oostzanerveld, Varkensland en Twiske

Grauwe gans (niet-broedvogel): Polder Zeevang

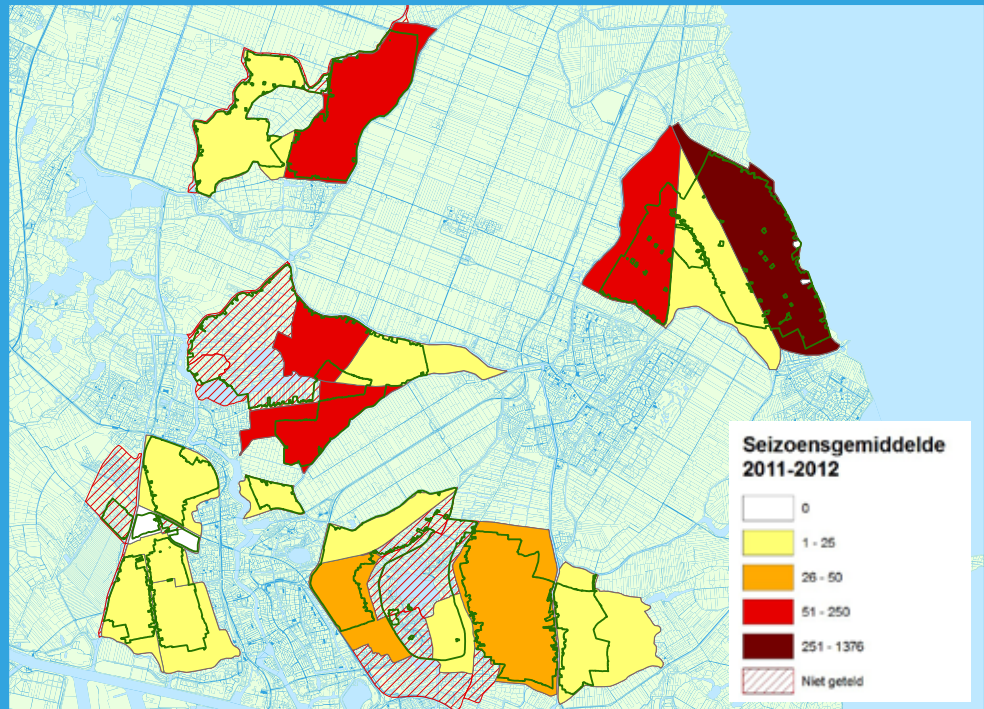

Bron: © Netwerk Ecologische Monitoring (SOVON, RWS, CBS), www.sovon.nl

Ao45 - BRANDGANS

Vogelrichtlijn

De Brandgans is een niet broedende soort van Bijlage I. Voor deze soort is Polder Zeevang aangewezen, het is een belangrijk foerageergebied.

Bron: © Netwerk Ecologische Monitoring (SOVON, RWS, CBS).

Slaap- en foerageerbiotoop

Voorheen kwam de Brandgans vooral langs de kust voor, nu zijn ze ook steeds meer te vinden in het agrarisch gebied, met name na november als er minder voedsel te vinden is op de schorren en kwelders. Langs de kust foerageert de Brandgans vooral op grazige en beweidde graslanden. Meer landinwaarts bevindt de Brandgans zich vooral op intensief beheerde graslanden en akkers. De slaapplekken kunnen zich op enige afstand van het foerageergebied bevinden, maar er is een voorkeur voor afstanden van minder dan 10 kilometer. De slaapplekken bestaan uit zoete of zoute wateren. Maar ook op zand- of modderbanken.

Beheer

De Brandgans is gebaat bij eiwitrijke graslandpercelen. Extensivering, verminderde begrazingsdruk of de omvorming naar akkerland is ongunstig voor de soort. Omdat de Brandgans geneigd is grote concentraties te vormen, zijn ze ook gevoeliger voor verstoring. Het kan gaan om verschillende verstoringbronnen, zoals vliegverkeer, jacht, recreatie en landbouwwerkzaamheden. Ze worden doorgaans niet gezien binnen een afstand van 300 meter van windmolens, en ook van wegen en gebouwen wordt minimaal een afstand van 100 meter aangehouden. Windmolens in de vorm van een park vormen tevens barrières tussen foerageer- en slaapplekken.

Aantallen en verspreiding

De Brandgans is sinds 1981 sterk toegenomen en komt in alle betreffende Natura 2000 gebieden voor. De hoogste aantallen Brandgans bevinden zich in Polder Zeevang. Dit gebied vervult een foerageerfunctie. De Brandgans komt ook steeds vaker broedend voor.

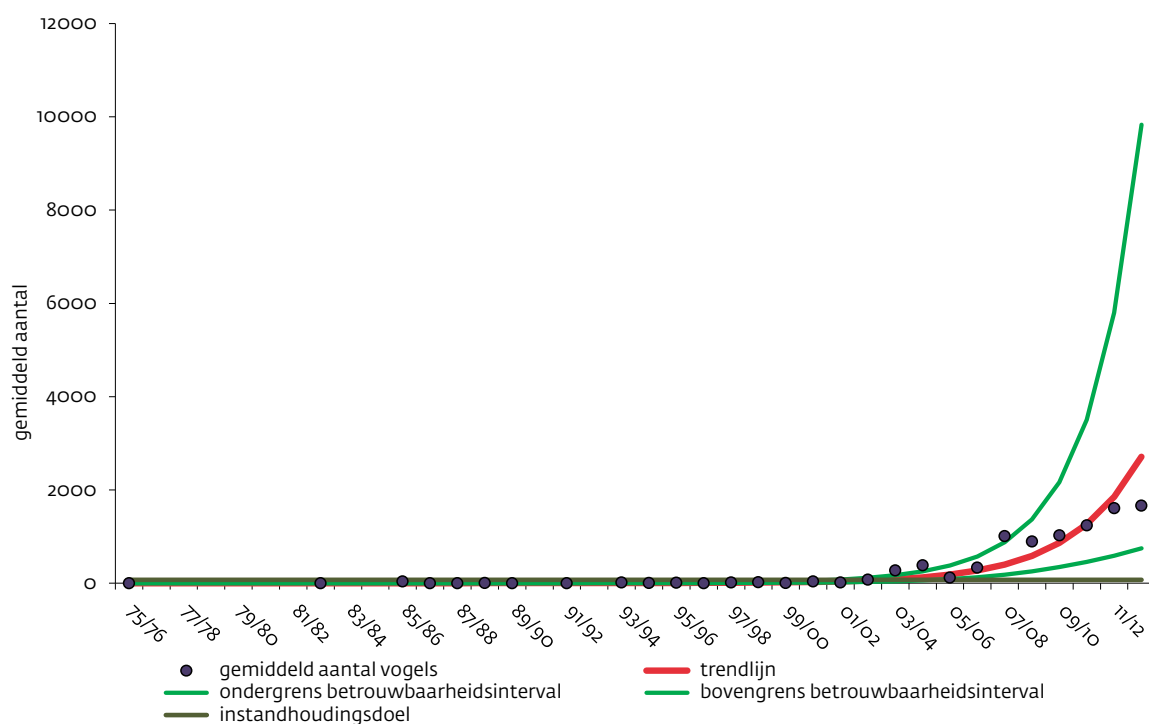
Brandgans (Foto: O. Steendam)

Natura 2000 gebied	Status binnen de aanwijzing	Instandhoudings- doelstelling	Seizoensgemiddelde					Trend sinds 03/04°	Instandhoudings- doelstelling
			03/04- 07/08	09/10	10/11	11/12	12/13		
Eilandspolder									
Wormer- en Jisperveld en Kalver- polder				140	860	739	690	++	
Polder Westzaan									
Ilperveld, Varkensland, Oostzaner- veld & Twiske									
Polder Zeevang	begrenzingssoort	70	278- 1018	1023	1241	1607	1660	++	Voldoet

++ significante sterke toename van >5% per jaar,

Bron © Netwerk Ecologische Monitoring (SOVON, RWS, CBS)

Brandgans (niet-broedvogel): Polder Zeevang

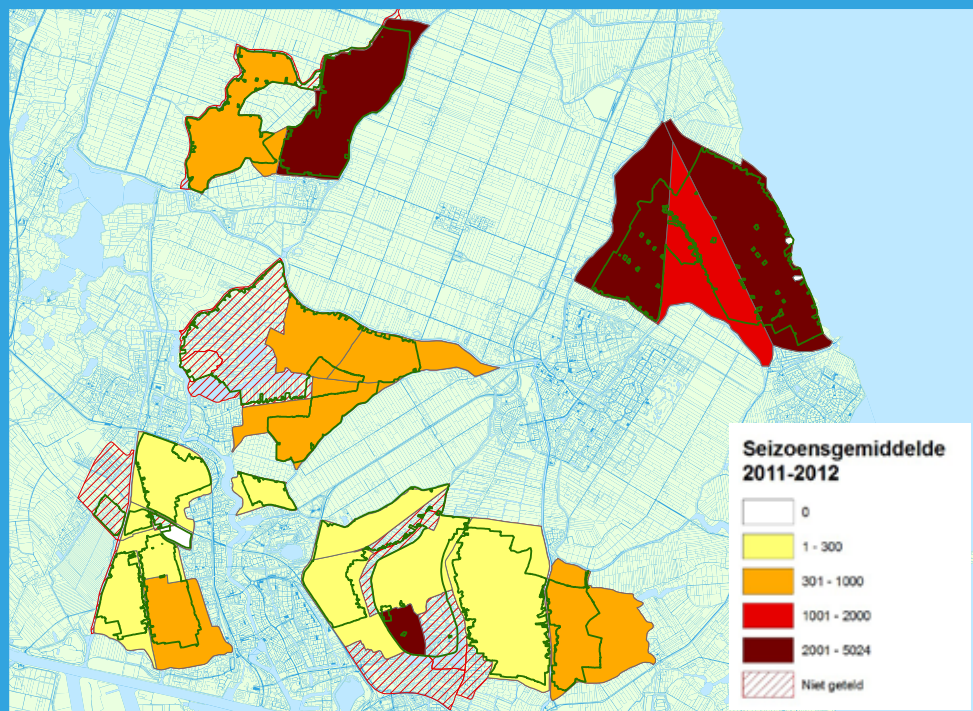

Bron: © Netwerk Ecologische Monitoring (SOVON, RWS, CBS), www.sovon.nl

Ao50 - SMIENT

Vogelrichtlijn

De Smient is voor vier gebieden een kwalificerende soort geweest. De Eilandspolder, Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder, het Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske en Polder Zeevang vallen in de vijf belangrijkste gebieden van Nederland. De Smient wordt hier meegeteld als niet-broedvogel.

Bron: © Netwerk Ecologische Monitoring (SOVON, RWS, CBS).

Slaap- en foerageerbiotoop

Smient is het hele jaar in Nederland, maar de hoogste concentraties zijn van oktober tot maart. Vooral in zachte winters verblijven veel Smienten in Nederland. Natte veenweidegebieden met gras en groot ondiep water in Noord-Holland hebben de voorkeur.

In het najaar foerageerden Smienten vroeger op zoutminnende planten, vooral in de kustgebieden. Later in de winter vond er een verschuiving plaats naar de binnenlandse natte graslanden. Tegenwoordig kunnen Smienten al vanaf oktober massaal op de binnenlandse natte graslandgebieden foeragerend worden aangetroffen. De Smient foerageert hier zowel overdag als 's nachts. Overdag worden rustplaatsen opgezocht in open water en ondergelopen graslanden, bijvoorbeeld in 't Twiske. In de rustige gebieden wordt ook overdag gefoerageerd. Rustplaatsen bevinden zich doorgaans binnen een straal van 10 á 15 kilometer van het foerageergebied.

Beheer

De soort foerageert 's winters vooral in agrarisch goed onderhouden graslanden met een matige tot intensieve bemesting. Gebieden met rietlanden en moerasvegetatie zijn minder in trek als foerageergebied. Plekken waar groot open water voorkomt zijn belangrijke slaap- en rustplaatsen, zoals de Stootersplas in 't Twiske. De

belangrijkste locatie is de Stootersplas in het Twiske, waar grote aantallen Smienten hun slaappleaks vinden (maxima van 10.000 tot 25.000 individuen). Buiten de Stootersplas worden vergelijkbare aantallen Smienten aangetroffen op Het Markermeer en het Alkmaardermeer.

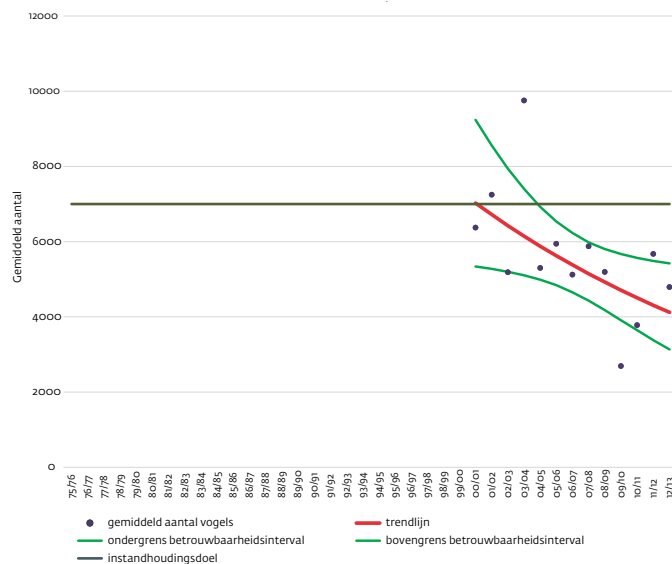
Aantallen en verspreiding

De Smient komt in alle Natura 2000 gebieden voor. In Eilandspolder Oost, Polder Zeevang en de Stootersplas in 't Twiske worden de hoogste aantallen aangetroffen. De soort rust hier op brede vaarten, meertjes en ondergelopen percelen. Ze foerageren 's nachts in omliggende gebieden. In het Ilperveld, Oostzanerveld, Varkensland en Twiske en in het Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder, is een lichte afname te zien, terwijl de aantallen in Polder Zeevang iets toenemen. Toch halen de aantallen in geen van de gebieden het doel. Landelijke gezien is de populatie stabiel.

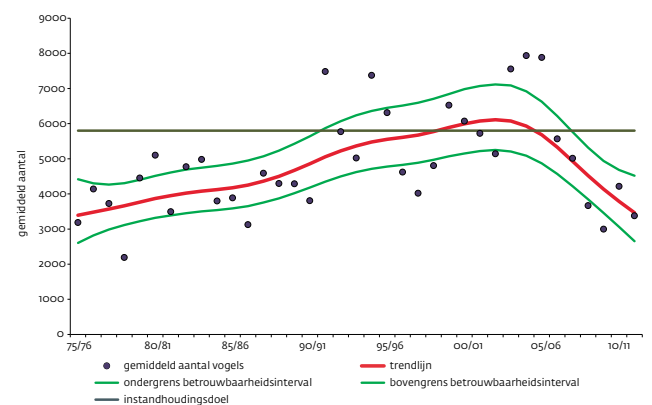
Natura 2000 gebied	Status binnen de aanwijzing	Instandhoudings- doelstelling	Seizoensgemiddelde 03/04- 09/10 10/11 11/12 12/13 07/08					Trend sinds 03/04 ^o	Instandhoudings- doelstelling
Eilandspolder	begrenzingssoort	7000	9807- 5877	2693	3779	5672	4793	-	Voldoet niet
Wormer- en Jisperveld en Kalver- polder	begrenzingssoort	5800	7560- 5016	3010	4224	3384	5311	-	Voldoet niet
Polder Westzaan									
Ilperveld, Varkensland, Oostzaner- veld & Twiske	begrenzingssoort	6400	6426- 7249	2939	4790	2986	4165	-	Voldoet niet
Polder Zeevang	begrenzingssoort	12.400	18303- 12947	8862	7874	10414	10896	-	Voldoet niet

- matige significante afname van < 5% per jaar,
Bron © Netwerk Ecologische Monitoring (SOVON, RWS, CBS)

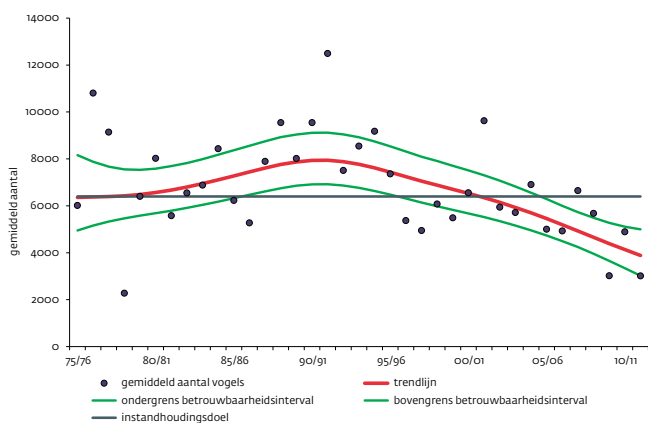
Aantalsontwikkeling Smient in Eilandspolder

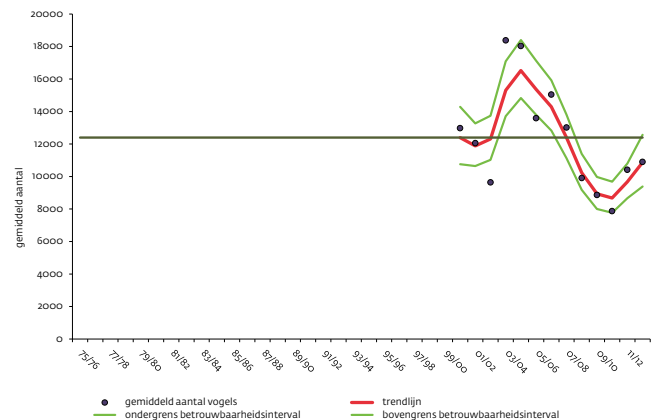
Aantalsontwikkeling Smient in Wormer- Jisperveld & Kalverpolder

Aantalsontwikkeling Smient in Ilperveld, Oostzanerveld, Varkensland & Twiske

Aantalsontwikkeling Smient in Polder Zeevang

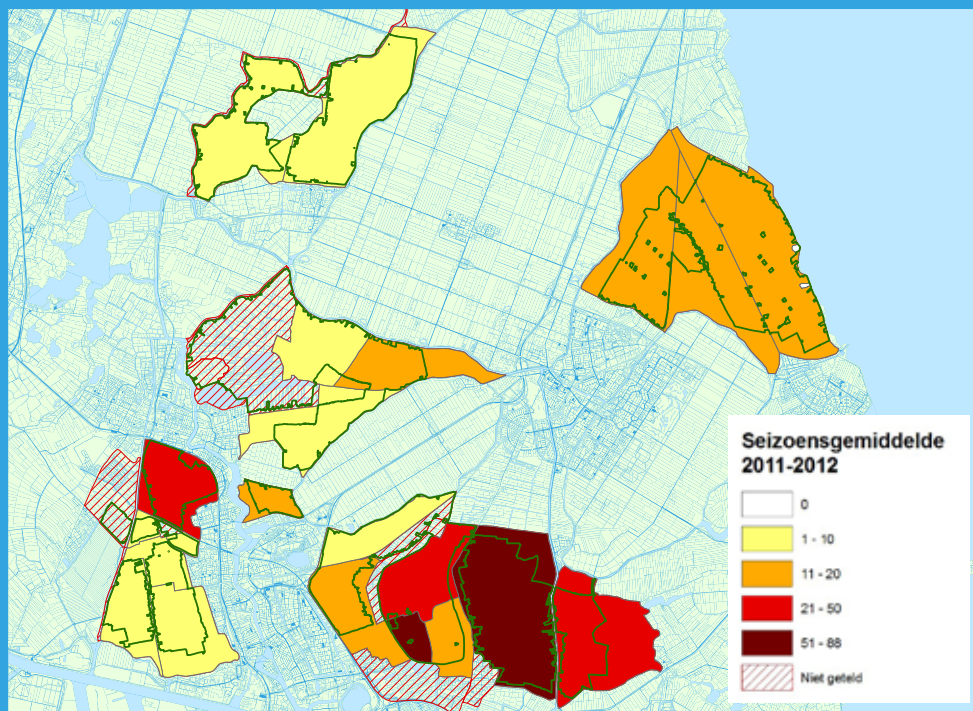

Bron: © Netwerk Ecologische Monitoring (SOVON, RWS, CBS), www.sovon.nl

A051 - KRAKEEND

Vogelrichtlijn

De Krakeend is een niet-broedende Vogelrichtlijnsoort en een kwalificerende soort van het gebied IJperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske. Het gebied fungeert als foerageergebied.

Bron: © Netwerk Ecologische Monitoring (SOVON, RWS, CBS).

Slaap- en foerageerbiotoop

De Krakeend wordt in allerlei wateren aangetroffen, maar heeft een voorkeur voor brede ondiepe wateren met beschutting. Krakeend grondelt meestal, maar graast daarnaast ook. Als pleisterplaats worden verschillende plaatsen gebruikt, waaronder gebieden in Noord- en Zuid-Holland. Krakeenden foerageren langs de oevers waar ze verblijven en voeden zich met planten. De Krakeend is in aantal sterk toegenomen, dat hangt waarschijnlijk samen met het voedselrijker worden van het oppervlakte water. In juli en augustus worden weinig waarnemingen gedaan. In de herfst worden grote aantallen in het Twiske aangetroffen, in de winter trekken ze naar het Noordzeekanaal en in het voorjaar verschijnen ze juist in de polders. In Polder Westzaan en het zuidelijke deel van het Wormer- en Jisperveld wordt veel gebreed.

Beheer

De Krakeend is vrij gevoelig voor verstoring door recreatie, zoals watersporters. De verstoringafstand waarbij de soort vlucht, is vrij groot, namelijk 300 meter. Windturbines op dijken en oevers hebben eveneens een negatief effect.

Aantallen en verspreiding

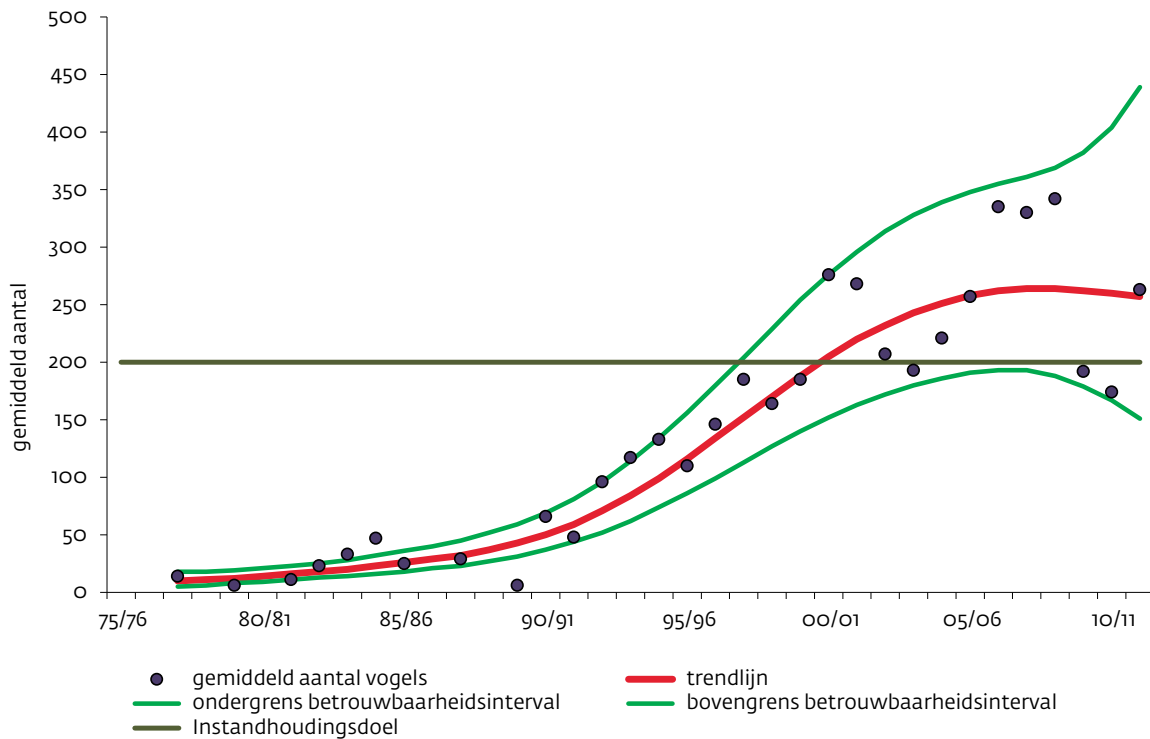
Substantiële aantallen Krakeenden komen 's winters voor op natte, enigszins ruige tot pollige graslanden van het Oostzanerveld en IJperveld en grotere wateren zoals de Stootersplas in 't Twiske. De soort wordt weinig in grote aantallen gezien op intensiever beheerde graslanden. De gemiddelden liggen boven het instandhoudingsdoel.

Natura 2000 gebied	Status binnen de aanwijzing	Instandhoudingsdoelstelling	Seizoensgemiddelde 03/04- 09/10 10/11 11/12 12/13 07/08					Trend sinds 03/04°	Instandhoudingsdoelstelling
Eilandspolder									
Wormer- en Jisperveld en Kalverpolder				40	58	58	74	++	
Polder Westzaan									
Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske	begrenzingssoort	200	196-336	197	180	264	266	?	Voldoet
Polder Zeevang									

* ++ significante matige toename van <5% per jaar, ? Onzeker, geen betrouwbare trendindicatie mogelijk

Bron © Netwerk Ecologische Monitoring (SOVON, RWS, CBS)

Aantalsontwikkeling Kraakeend in Ilperveld, Oostzanerveld, Varkensland & Twiske

Bron: © Netwerk Ecologische Monitoring (SOVON, RWS, CBS), www.sovon.nl